

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 55/2020

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), rozhodl o žádosti T. R., nar. XY, adresa XY (dále jen „žadatel“), ze dne 14. 3. 2020, sp. zn. Zin 55/2020,

takto:

Podle § 15 odst. 1 v souladu s § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 informačního zákona se žádost sp. zn. Zin 55/2020 částečně **odmítá** v části podání, kde žadatel požaduje poskytnutí informací, konkrétně data a času přidělení věci zákonnému soudci, neboť se jedná o požadavek na poskytnutí neexistující (nové) informace.

Odůvodnění:

Nejvyšší soud jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 informačního zákona obdržel dne 14. 3. 2020 podání žadatele evidované pod spisovou značku Zin 55/2020 v následujícím znění:

*„Předmět: Žádost o informace ze dne 14.3.2020, dle zák.č.106/1999 Sb.
Nejvyšší soud ČR
předseda soudu
a dále
výhradně osobně k rukám
Marie Benešová
Ministryně spravedlnosti ČR
Ministerstvo spravedlnosti ČR
ke sp.zn.:KČV 121759/20
Žádost o informace ze dne 14.3.2020, dle zák.č.106/1999 Sb. , lustrace osoby v (IS soudu) všech
řízení osoby T. R., nar.XY.
Proveďte výpis všech věcí za měsíc předcházející a za měsíc následující vždy před a po každém
nápadu věci na soud (datum a čas přidělení) a přidělení věci zákonnému soudci v souladu
s rozvrhem práce soudu, týkajícím se osoby T. R., nar.XY,
ke sp.zn.: 29 ICdo XY, Nejvyššího soudu ČR (k návrhu na odnětí a přikázání věci=žaloby na
neplatnost kupní smlouvy o prodeji nemovitosti mimo dražbu ze dne 2.1.2018, pod sp.zn..177
lcm XY, MSPH 77 INS XY)
pro zpětný řádný přezkum řádně obsazeného senátu, tedy senátu v souladu s rozvrhem práce
soudu a v souladu s přidělováním postupným tzv. kolečkem či prostřednictvím algoritmu
přidělování jednotlivých věcí zákonnému soudci.
Jako příklad uvádím: „věc osoby T. R., nar.XY napadla soudu dne 1.1.2018 (přidělena
zákonnému soudci dle rozvrhu práce soudu dne:datum a čas přidělení), tedy věci napadlé
1x měsíc před tím, jsou v rozsahu od 1.12.2017 až 1.1.2018 a věci napadlé 1x měsíc po tom jsou
v rozsahu od 1.1.2018 do 1.2.2018“.
Přednostně žádám o zaslání na e.mail:XY@seznam.cz“*

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti*“.

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny **přiměřeným** způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím.

Podle § 2 odst. 4 informačního zákona se „*povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*.“

Podle § 3 odst. 3 informačního zákona „*informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, **zaznamenaný** na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě, nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního*.“

Při posouzení žádosti je třeba jednoznačně dospět k závěru, že „*povinnost poskytovat informace míří do minulosti, tj. vůči skutečnostem, které již **nastaly a trvají** (nebo podle názoru žadatele nastat měly či mohly)*.“ (viz JELÍNKOVÁ, J., TUHÁČEK, M.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, 284 s., str. 24). Dále též i následující komentářový závěr (viz FUREK, A., ROTHANZL, L., JIROVEC, T. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 62 – 63): „*Ve všech těchto případech tedy nastává specifická situace, v níž žadatel požaduje určitou informaci, která se sice pojmově vztahuje k působnosti povinného subjektu /.../, avšak v okamžiku podání žádosti neexistuje, resp. neexistuje v žadatelem poptávaném stavu, a žadatel se výslovně nebo implicitně domáhá jejího vytvoření*.“

Nejvyšší soud neneviduje datum a čas přidělení jednotlivých věcí konkrétnímu senátnímu oddělení příslušného kolegia a následně také konkrétním soudcům, kteří tvoří tříčlenný senát, jenž ve věci (zpravidla) rozhoduje, kdy je dále stanoven příslušný předseda senátu a soudce zpravodaj. Uvedený proces se řídí rozvrhem práce, což bylo ostatně právě témuž žadateli sděleno a podrobně popsáno v odpovědi již dříve, a to např. v rámci řízení sp. zn. Zin 160/2018. Pro správné přidělení věci v souladu s rozvrhem práce je samozřejmě rozhodující, aby podatelna Nejvyššího soudu zaznamenala datum a také čas nápadu věci na Nejvyšší soud (datum a čas doručení na podatelnu), žádný právní předpis přitom nestanoví Nejvyššímu soudu povinnost, aby byl přesně evidován také čas administrativního úkonu, kterým je přidělení věci konkrétnímu senátnímu oddělení příslušného kolegia Nejvyššího soudu a jeho soudcům. Proto také Informační systém Nejvyššího soudu ISNS (dále jen „ISNS“) tyto údaje neneviduje. Obdobnou odpověď obdržel žadatel už v rámci řízení sp. zn. Zin 159/2019, byť se tehdy jednalo o dotaz směřovaný k přidělování věcí u trestního kolegia Nejvyššího soudu.

ISNS sleduje a přesně vyhodnocuje jen konkrétně zadané statistické údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost soudu, a to podle parametrů, které jsou do něj předem naprogramovány. Požadavek na sledování přesného časového určení administrativního úkonu takto naprogramován není, z výše popsaného vyplývá, že k tomu není důvod. Pro úplnost je třeba dodat, že se takový časový údaj nikde nevypisuje ani ručně do spisů. Vzhledem k výše uvedenému se tedy žadatel domáhá poskytnutí informace, kterou Nejvyšší soud nedisponuje, a ani žádný právní předpis mu neukládá požadovanou informaci disponovat.

Povinný subjekt proto žádost o poskytnutí informace sp. zn. Zin 55/2020 v uvedeném rozsahu částečně vyhodnotil jako požadavek na poskytnutí neexistující informace ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona a žádost ve výše specifikované části částečně odmítl.

Zcela na závěr povinný subjekt vysvětluje, že rozhodnutí o odmítnutí žádosti nezasílá na žadatelem uvedenou elektronickou e-mailovou adresu, neboť podle § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004, správní řád, může správní orgán doručovat na elektronickou adresu účastníka řízení, pokud to nevyklučuje zákon nebo povaha věci. Podle § 72 odst. 1 správního řádu musí povinný subjekt doručit rozhodnutí do vlastních rukou, což v případě doručení na udanou elektronickou adresu není zajištěno, neboť žádost neobsahuje uznávaný elektronický podpis ve smyslu zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Uvedená elektronická adresa je zpravidla vyhovující v případě poskytnutí informace, kdy informační zákon klade na povinný subjekt v doručovací fázi méně formálních povinností, avšak nemůže bez jistých pochybností obstát při postupu, který vychází z § 15 informačního zákona, neboť povinný subjekt odesláním písemného vyhotovení rozhodnutí na „běžnou elektronickou adresu“ není schopen hodnověrně prokázat okamžik doručení. Po správní úvaze tak dospěl povinný subjekt k názoru, že udanou elektronickou adresu nemůže pro nesoulad s § 19 odst. 3 správního řádu akceptovat.

Poučení:

Proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace, nebo její části, je možné podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Povinný subjekt požadované informace, s výjimkou informace, o jejímž částečném odmítnutí rozhodl výše uvedeným výrokem, poskytuje formou následujícího sdělení a přílohy.

Povinný subjekt žadateli poskytuje tabulku „*Výpis nápadu věcí ICdo*“, která obsahuje soupis všech věcí vedených v rámci agendy „ICdo“ v rámci požadovaného časového úseku - jeden měsíc před napadením žadatelem uvedené věci a jeden měsíc po napadení žadatelem označené věci vedené u Nejvyššího soudu.

Předmětná věc sp. zn. 29 ICdo XY napadla na Nejvyšší soud dne 26. 11. 2019, informace jsou tak poskytovány prostřednictvím přílohy, která obsahuje výpis nápadu věcí v rámci rejstříku „ICdo“ od 26. 10. 2019 do 26. 12. 2019, a to přesně podle žadatelova požadavku, tedy aby soupis obsahoval „výpis všech věcí za měsíc předcházející a za měsíc následující“.

Zcela na závěr povinný subjekt opět, stejně jako v případě mnohých žadatelových žádostí podle informačního zákona (viz např. násl. sp. zn. a odpovědi na ně: Zin 26/2020, Zin 23/2020, Zin 174/2019, Zin 165/2019, Zin 134/2019 a Zin 124/2019), konstatuje, že podání žadatele vyhodnotil v souladu s Organizačním řádem Nejvyššího soudu (dostupný z níže uvedeného odkazu) i v souladu s jeho vlastním označením jako žádost o informaci podle informačního zákona, proto bylo toto podání zařazeno do rejstříku „Zin“ a nikoliv do rejstříku „S“ předsedy Nejvyššího soudu.

Organizační řád Nejvyššího soudu ukládá jednoznačnou kompetenci vyřizování žádostí podle informačního zákona v prvním stupni řízení oddělení styku s veřejností, viz následující citace (zvýraznění doplněno).

„Oddíl 4 Oddělení styku s veřejností

§ 35 Vedoucí oddělení styku s veřejností

(1) Vedoucí oddělení styku s veřejností zejména:

/.../

c) plní úkoly vyplývající ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,

d) je oprávněnou úřední osobou ve smyslu § 15 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává rozhodnutí podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, “

Organizační řád je dostupný z následujícího odkazu:

[http://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/0E2C3F662AD69D4BC125843C004CE6BC/\\$file/Organi%20za%20C4%8Dn%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d.pdf](http://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/0E2C3F662AD69D4BC125843C004CE6BC/$file/Organi%20za%20C4%8Dn%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d.pdf)

Vzhledem k tomu, že režim informačního zákona dává žadatelům o informace obecně lepší podmínky a nástroje jak uplatnit právo na informace, poskytuje mu více opravných prostředků a určuje také konkrétní zákonné lhůty pro vyřízení, považuje povinný subjekt i z tohoto hlediska vůči žadatelům za vstřícnější vyřizovat tato podání v agendě „Zin“, bez ohledu na skutečnost, že v určitých případech žádosti směřují paralelně taktéž k předsedovi Nejvyššího soudu.

Vzhledem ke skutečnosti, že žadatel i v rámci výše uvedených předchozích řízení podle informačního zákona daný postup povinného postupu nerozporoval, neshledal povinný subjekt ani v současném případě důvod se od této zavedené praxe jakkoli odchýlit.

Výše popsany přístup aplikuje povinný subjekt vůči všem žadatelům o informaci bez výjimky, viz např. následující citace z rozhodnutí sp. zn. Zin 108/2019, vydaného ve věci podobné žádosti, avšak jiného žadatele (zvýraznění doplněno): „Zcela na závěr povinný subjekt považuje za důležité vysvětlit, proč odpověď na Vaši žádost sp. zn. Zin 108/2019 nezasílá (nevypracoval) přímo předseda Nejvyššího soudu, který byl Vámi osloven už v záhlaví žádosti.“

Je to z důvodu, že každá žádost, která je evidenčním oddělením Nejvyššího soudu zařazena do agendy „Zin“, tedy agendy ve které se vyřizují všechny žádosti podle informačního zákona, spadá podle kancelářského řádu Nejvyššího soudu (odkaz na něj byl uveden již výše) k vyřízení vedoucímu oddělení styku s veřejností, popř. jeho zástupci. Citovaná odpověď je veřejně přístupná na stránkách Nejvyššího soudu v oddílu „Poskytnuté informace“.

Povinný subjekt dále doplňuje, že respektuje volbu žadatelů, kteří mají plně ve svých rukou, jakým formálním rámcem se jejich žádost bude řídit. Pokud se **domáhají informací** podle informačního zákona, považuje povinný subjekt odkaz na informační zákon jako „nesilnější titul“, jenž poskytuje žadateli dostatečnou obranu a komfort opravných prostředků, které by mu v řízení mimo informační zákon nebyly k dispozici.

Povinný subjekt dále musí žadatele upozornit na změnu právní úpravy, jelikož s účinností od 2. 1. 2020 předseda Nejvyššího soudu již podle § 20 odst. 5 informačního zákona **není** orgánem odvolacím, popř. vyřizujícím stížnosti, v agendě „Zin“ na druhém stupni. Orgánem druhého stupně je od 2. 1. 2020 Úřad pro ochranu osobních údajů. Opravné prostředky se nicméně stále podávají prostřednictvím orgánu prvního stupně (viz poučení).

Pro úplnost připojuje povinný subjekt ještě závěrečné vysvětlení: Projednávané podání žadatel současně adresoval i k rukám ministryně spravedlnosti, jelikož ale v rámci podání na paní ministryni nevzněl žádný požadavek, nebylo nutné žádost v této části odkládat ze strany povinného subjektu – Nejvyššího soudu pro nedostatek působnosti. Dále nepřipadalo ani v úvahu postoupení projednávané žádosti na ministerstvo spravedlnosti, jelikož § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, upravuje postoupení pro nepřislusnost, přičemž pro vyřízení projednávané žádosti byl povinný subjekt věcně příslušný (viz poskytovaná informace). Ostatně projednávané podání bylo paralelně zasláno taktéž na e-mailovou adresu Ministerstva spravedlnosti samotným žadatelem.

Poučení:

Pokud se způsobem vyřízení žádosti v místě, kde jsou poskytovány informace, žadatel nesouhlasí, může podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení této informace. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který informaci poskytl.

V Brně dne 23. 3. 2020

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností,
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona

Příloha (tištěná): „Výpis nápadu věci ICdo“